WIKIPEDIA

Bahaso Mandailing

Wikipedia Minangkabau - Lubuak aka tapian ilimu

Bahaso Mandailing atau **bahaso Batak Mandailing** marupokan bahaso nan ado di Provinsi Sumatera Utara bagian selatan, Sumatera Barat jo Riau bagian utara dek urang Mandailing.[2] Bahaso ko masih bakarabaik jo bahaso Angkola, bahkan dek sabagian ahli bahaso manyabuiknyo sabagai *bahaso Angkola-Mandailing* dek kamiripannyo.[3] Labiah jauah lai, pangguno bahaso Mandailing masih dapek saliang mangecek jo panutua bahaso Toba dek kamiripannyo.[4] Katigo bahaso ko dikalompokan sabagai bahaso Batak. Panutua bahaso ko manganggap bahasonyo paliang aluih dibandiang Angkola jo Toba.[5][6]

Bahaso Mandailing mayoritas pamakaiannyo di Kabupaten Mandailing Natal (acok disabuik sabagai bahaso *Mandailing Julu* atau *Mandailing Godang)*, Padang Lawas jo Padang Lawas Utara (tanamo sabagai bahaso *Mandailing Padang Bolak*), Sumatera Utara.[7] Sadangkan di lua Sumut, bahaso Mandailing dipakai di Kabupaten Pasaman jo Pasaman Barat, Sumatera Barat, sarato Kabupaten Rokan Hulu, Riau, nan punyo dialeknyo surang.[8][9][10][11]

Bahaso Mandailing	
Saro Mandailing	
Ditutuakan di	Indonesia
Wilayah	Sumatera Utara bagian Selatan
Etnis	Urang Mandailing
Jumlah panutua	1,1 Juta (2000 census)[1]
Rumpun bahaso	Austronesia ▪ Melayu-Polinesia ▪ MP Inti ▪ Sumatera Barat Laut ▪ Batak ▪ Batak Selatan ▪ **Bahaso Mandailing**
Sistem panulisan	Latin, Mandailing
Kode-kode bahaso	
ISO 639-3	btm

Fonologi

Vokal

	Muko	Tangah	Bulakang
Tinggi ateh	i		u
Tinggi bawah		ə	
Manangah ateh	E		o
Manangah bawah	E		
Randah		a	

Fonem vokal dalam bahaso Mandailing ado 6, iyolah a, i u, e, E, jo o. Sadoalah fonem vokal dapek ado di sadoalah posisi. Bahaso Mandailing pun lai tau jo bunyi diftong nan bajumlah duo. Diftong nan ado dalam baso Mandailing iyolah [ay] jo [aw].[12] Misalnyo:

[ay]

- *pingai* = putiah
- *andai* = mandeh

[aw]

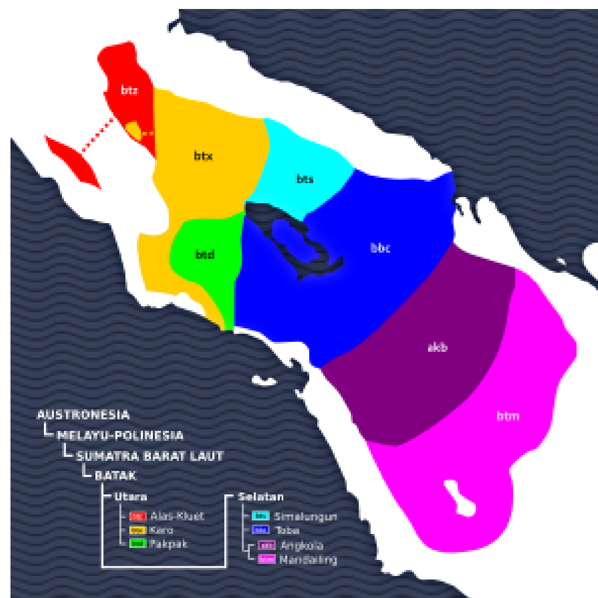
- *hanau* = anau
- *basau* = makiak

Pabandiangan jo bahaso lain

Bahaso Mandailing marupokan bahaso nan tamasuak dalam rumpun bahaso Batak sainggo mampunyoi kamiripan jo bahaso Batak nan lain. Kamiripan bahaso Mandailing tarutamo jo bahaso Angkola, nan dek sabagian ahli bahaso dianggap sabagai bahaso nan samo namun babeda dialek. Kudian bahaso Mandailing mampunyoi kamiripan jo bahaso Toba, nan samo-samo tagolong dalam kalompok bahaso Batak selatan.[4]

Pabandiangan Toba jo Mandailing

No	Minang	Toba	Mandailing
1	Minum	*minum*	*minum*
2	Muluik	*baba*	*baba*
3	Rumah	*bagas*	*bagas*
4	Ciek	*sada*	*sada*
5	Panjang	*gajjang*	*ginjang*
6	Paneh	*las*	*milas*
7	Tikam	*tikkam*	*tiham*
8	Tipis	*tipis*	*nipis*
9	Manokok	*manuktuk*	*manoktok*
10	Bilo?	*addigan*	*andigan*

Peta pasebaran bahaso-bahaso Batak dima bahaso Mandailing ditandoi jo rono merah mudo.

Rujuakan

1. Bahaso Mandailing (http://www.ethnologue.com/18/language/btm) pado *Ethnologue* (18th ed., 2015)
2. Medan makna aktivitas tangan dalam bahasa Mandailing (http://badanbahasa.kemdikbud.go.id/lamanbahasa/produk/1295) *Badan Bahasa Kemdikbud.go.id*
3. Nasution, Desy Silvia Riska. 2018. Analisis Fonem Bahasa Mandailing (http://repositori.umsu.ac.id/handle/123456789/949). Medan: Universitas Muhammadiyah Sumatera Utara.
4. Tampubolon, E. (2018). KEKERABATAN BAHASA BATAK TOBA DAN BAHASA BATAK MANDAILING (http://journal.unj.ac.id/unj/index.php/arkhais/article/view/10421/6681). *Arkhais-Jurnal Ilmu Bahasa dan Sastra Indonesia*, *9*(2), 103-110.
5. Hutabarat, F. M., Ermanto, E., & Juita, N. (2013). Kekerabatan Bahasa Batak Toba Dengan Bahasa Batak Mandailing (http://103.216.87.80/index.php/ibs/article/view/2282). *Bahasa dan Sastra*, *2*(1), 59-71.
6. Haharap, T. R., Tambunan, E. E., & Sibuea, E. R. (2017). ANALISIS KEKERABATAN BAHASA BATAK MANDAILING, ANGKOLA DAN PADANG BOLAK (http://jurnal.ugn.ac.id/index.php/jurnalLPPM/article/download/91/76). *Jurnal LPPM*, *8*(1), 33-38.

7. Haharap, T. R., Tambunan, E. E., & Sibuea, E. R. (2017). ANALISIS KEKERABATAN BAHASA BATAK MANDAILING, ANGKOLA DAN PADANG BOLAK (http://jurnal.ugn.ac.id/index.php/jurnalLPPM/article/download/91/76). *Jurnal LPPM*, *8*(1), 33-38.
8. Nasution, Desy Silvia Riska. 2018. Analisis Fonem Bahasa Mandailing (http://repositori.umsu.ac.id/handle/123456789/949). Medan: Universitas Muhammadiyah Sumatera Utara.
9. Erviantina, D. (2013). Orang Mandailing Di Jorong Pasar Rao Nagari Tarung-Tarung Kecamatan Rao Kabupaten Pasaman (http://ejournal.unp.ac.id/students/index.php/sosan/article/view/587). *Jurnal Sosiologi dan Antropologi*, *1*(01).
10. Hermita, L., Agustina, A., & Nasution, M. I. (2014). Tindak Tutur Direktif Pedagang Pakaian Dalam Bahasa Mandailing Di Pasar Ujung Gading Kabupaten Pasaman Barat (http://103.216.87.80/index.php/ibs/article/view/3355). *Bahasa dan Sastra*, *2*(2), 62-73.
11. Rahma, Y. (2018). *variasi Leksikal Bahasa Mandailing di Kabupaten Pasaman: Tinjauan Dialektologi (http://scholar.unand.ac.id/34590/)* (Doctoral dissertation, Universitas Andalas).
12. Nasution, Desy Silvia Riska. 2018. Analisis Fonem Bahasa Mandailing (http://repositori.umsu.ac.id/handle/123456789/949). Medan: Universitas Muhammadiyah Sumatera Utara.

l · b · s (https://min.wikipedia.org/w/index.php?title=Templat:Bahaso_daerah_di_Indonesia&action=edit)

Bahaso-bahaso di Indonesia

Bahaso Indonesia (Isyarat [2])

l · b · s (https://min.wikipedia.org/w/index.php?title=Templat:Navbox&action=edit)

Bahaso-bahaso di Sumatera

Aceh • Bangka • Batak Alas-Kluet • Batak (Angkola • Dairi/Pakpak(Singkil) • Karo • Mandailing • Simalungun • Batak Toba) • Col • Devayan (Lekon • Haloban) • Duano[a] • Enggano • Gayo • Haji • Kaur • Komering • Kurinci • Kubu • Lampuang (Lampuang Api • Lampuang Nyo) • Leukon • Loncong • Lubu • Malayu (Malayu Riau)[a] • Malayu Tangah (Besemah • Malayu Bengkulu • Ogan • Semendo • Serawai) • Malayu Jambi • Mentawai • Minangkabau (Aneuk Jamee • Ocu (Kampar) • Dialek Kuantan • Pasisi) [a] • Nasal • Nias • Palembang (Musi) • Pekal • Rejang • Sigulai

l · b · s (https://min.wikipedia.org/w/index.php?title=Templat:Navbox&action=edit)

Bahaso-bahaso di Jawa

Baduy • Batawi • Indonesia Peranakan [1] • Javindo [1] • Jawa • Kangean • *Kawi* • Madura • Osing • Pecok [1] • Sunda • Tengger

l · b · s (https://min.wikipedia.org/w/index.php?title=Templat:Navbox&action=edit)

Bahaso-bahaso di Kapulauan Nusa Tenggara

Abui • Adang • Adonara • Alor • Amarasi • Anakalangu • Bali • Bengkala [2] • Bilba • Bima • Blagar • Bunak [b] • Dela-Oenale • Dengka • Dhao • Ende • Hamap • Helong • Ile Ape • Kabola • Kafoa • Kamang • Kambera • Kedang • Kelon • Kemak [b] • Ke'o • Kepo' • Kodi • Komodo • Kui • Kula • Lamaholot • Lamalera • Lamatuka • Lamboya • Lamma • Laura • Lembata Barat • Lembata Selatan • Levuka • Lewo Eleng • Lewotobi • Lio • Lole • Melayu Bali • Melayu Kupang • Melayu Larantuka • Mamboru • Manggarai • Nage • Nedebang • Ngada • Ngada Timur • Palue • Rajong • Rembong • Retta • Ringgou • Riung • Rongga • Sabu • Sasak • Sawila • Sikka • So'a • Sumbawa • *Tambora* • Tereweng • Termanu • Tetun [b] • Tewa • Tii • Uab Meto • Wae Rana • Wanukaka • Wejewa • Wersing

l · b · s (https://min.wikipedia.org/w/index.php?title=Templat:Navbox&action=edit)

Bahaso-bahaso di Kalimantan

Abal • Ampanang • Aoheng • Bahau • Bakati' • *Barangas* • Bekati' Rara • Bekati' Sara • Bakumpai • Banjar • Basap • Benyadu' • Bidayuh Biatah • Bidayuh Bukar-Sadong • Bolongan • Bukat • Bukitan • Burusu • Dusun Deyah • Dusun Malang • Dusun Witu • Embaloh • Hovongan • Iban [a] • Jangkang • Kayan Mahakam • Kayan Busang • Kayan Sungai Kayan • Kayan Mendalam • Kayan Wahau • Kelabit [a] • Kembayan • Kendayan • Keninjal • Kenyah Kelinyau • Kenyah Wahau • Kereho • Kohin • Lawangan • Lengilu • Lun Bawang • Ma'anyan • Melayu Berau • Melayu Bukit • Melayu Kutai Kota Bangun • Melayu Kutai Tenggarong • Melayu Dayak • Modang • Mualang • Ngaju • Okolod •

Ot Danum • Paku • Punan Aput • Punan Merah • Punan Merap • Punan Tubu • Putoh • Ribun • Sa'ban • Sanjau Basap • Sanggau • Seberuang • Segai • Selungai Murut • Semandang • Sembakung Murut • Siang • Tagal Murut • Taman • Tausug • Tawoyan • Tidong • Tunjung • Uma' Lasan • Uma' Lung

l · b · s (https://min.wikipedia.org/w/index.php?title=Templat:Navbox&action=edit)

Bahasa-bahasa di Sulawesi

Andio • Aralle-Tabulahan • Bada • Bahonsuai • Bajau Indonesia • Balaesang • Balantak • Bambam • Banggai • Bantik • Baras • Batui • Behoa • Bentong • Bintauna • Boano • Bobongko • Bolango • Bonerate • Budong-Budong • Bugis • Bungku • Buol • Busoa • Campalagian • Cia-Cia • Dakka • Dampelas • Dondo • Duri • Enrekang • Gorontalo • Kaidipang • Kaili Da'a • Kaili Ledo • Kaili Unde • Kaimbulawa • Kalao • Kalumpang • Kamaru • Kioko • Kodeoha • Konjo Pegunungan • Konjo Pesisir • Koroni • Kulisusu • Kumbewaha • Laiyolo • Lasalimu • Lauje • Lemolang • Liabuku • Lindu • Lolak • Maiwa • Makassar • Melayu Makassar • Melayu Manado • Malimpung • Mamasa • Mamuju • Mandar • Moma • Mongondow • Mori Atas • Mori Bawah • Moronene • Muna • Napu • Padoe • Pamona • Panasuan • Pancana • Pannei • Pendau • Ponosakan • Rahambuu • Rampi • Ratahan • Saluan • Sangir • Sarudu • Sedoa • Seko Padang • Seko Tengah • Selayar • Suwawa • Tae' • Taje • Tajio • Talaud • Taloki • Talondo' • Toala' • Tolaki • Tomadino • Tombelala • Tombulu • Tomini • Tondano • Tonsawang • Tonsea • Tontemboan • Topoiyo • Toraja-Sa'dan • Totoli • Tukang Besi Selatan • Tukang Besi Utara • Ulumanda' • Uma • Waru • Wawonii • Wolio • Wotu

l · b · s (https://min.wikipedia.org/w/index.php?title=Templat:Navbox&action=edit)

Bahasa-bahasa di Kepulauan Maluku

Alune • Amahai • Ambelau • Aputai • Asilulu • Babar Tenggara • Babar Utara • Banda • Barakai • Bati • Batuley • Benggoi • Boano • Bobot • Buli • Buru • Dai • Damar Barat • Damar Timur • Dawera-Daweloor • Dobel • Elpaputih • Emplawas • Fordata • Galela • Gamkonora • Gane • Gebe • Geser-Gorom • Gorap • Haruku • Hitu • Horuru • Hoti • Huaulu • Hukumina • Hulung • Ibu • Ili'uun • Imroing • Kadai • Kaibobo • Kamarian • Kao • Karey • Kayeli • Kei • Kisar • Koba • Kola • Kompane • Kur • Laba • Laha • Larike-Wakasihu • Latu • Leti • Liana-Seti • Lisabata-Nuniali • Lisela • Lola • Loloda • Lorang • Loun • Luang • Luhu • Maba • Makian Barat • Makian Timur • Melayu Ambon • Melayu Bacan • Melayu Banda • Melayu Maluku Utara • Mangole • Manipa • Manombai • Manusela • Mariri • Masela Barat • Masela Tengah • Masela Timur • Masiwang • Modole • Moksela • Naka'ela • Nila • Naulu Selatan • Naulu Utara • Nusa Laut • Oirata • Pagu • Palumata • Patani • Paulohi • Perai • Piru • Roma • Sahu • Salas • Saleman • Saparua • Sawai • Seit-Kaitetu • Selaru • Seluwasan • Sepa • Serili • Serua • Sula • Tabaru • Taliabu • Talur • Tarangan Barat • Tarangan Timur • Tela-Masbuar • Teluti • Teor • Ternate • Ternateño[1] • Te'un • Tidore • Tobelo • Tugun • Tugutil • Tulehu • Ujir • Waioli • Watubela • Wamale Selatan • Wamale Utara • Yalahatan • Yamdena

l · b · s (https://min.wikipedia.org/w/index.php?title=Templat:Navbox&action=edit)

Bahasa-bahasa di Papua

Abinomn [3] • Abun [3] • Aghu • Airoran • Ambai • Anasi • Ansus • Arandai • Arguni • As • Asmat Pantai Kasuari • Asmat Tengah • Asmat Utara • Asmat Yaosakor • Atohwaim • Auye • Awbono • Awera • Awyi • Awyu Asue • Awyu Tengah • Awyu Edera • Awyu Jair • Awyu Utara • Awyu Selatan • Bagusa • Baham • Barapasi • Bauzi • Bayono • Bedoanas • Beneraf • Berik • Betaf • Biak • Biga • Biritai • Bonggo • Burate • Burmeso • Burumakok • Buruwai • Busami • Citak • Citak Tamnim • Dabe • Damal • Dani Lembah Bawah • Dani Lembah Tengah • Dani Lembah Atas • Dani Barat • Dao • Dem • Demisa • Dera • Diebroud • Dineor • Diuwe • Doutai • Duriankere • Dusner • Duvle • Edopi • Eipomek • Ekari • Elseng [3] • Emem • Eritai • Erokwanas • Fayu • Fedan • Foau • Gresi • Hatam [3] • Hupla • Iau • Iha • Iha Pijin [4] • Irarutu • Iresim • Isirawa • Itik • Iwur • Jofotek-Bromnya • Kaburi • Kais • Kaiy • Kalabra • Kamberau • Kamoro • Kanum Bädi • Kanum Ngkâlmpw • Kanum Smärky • Kanum Sota • Kapauri • Kaptiau • Karas • Karon Dori • Kaure • Kauwera • Kawe • Kayagar • Kayupulau • Kehu [5] • Keijar • Kemberano • Kembra [5] • Kemtuik • Ketengban • Ketum •

Kimaghima • Kimki • Kirikiri • Kofei • Kokoda • Kombai • Komyandaret • Konda • Koneraw • Kopkaka • Korowai • Korupun-Sela • Kosare • Kowiai • Kuri • Kurudu • Kwer • Kwerba • Kwerba Mamberamo • Kwerisa • Kwesten • Kwinsu • Legenyem • Lepki [5] • Liki • Maden • Mai Brat • Mairasi • Maklew • Melayu Papua • Mander • Mandobo Atas • Mandobo Bawah • Manem • Manikion • Mapia • Marau • Marind • Marind Bian • Masimasi • Massep [3] • Matbat • Mawes • Ma'ya • Mekwei • Meoswar • Mer • Meyah • Mlap • Mo • Moi • Molof [5] • Mombum • Momina • Momuna • Moni • Mor • Mor • Morai • Morori • Moskona • Mpur [3] • Munggui • Murkim [5] • Muyu Utara • Muyu Selatan • Nafri • Nakai • Nacla • Namla [5] • Narau • Ndom • Nduga • Ngalum • Nggem • Nimboran • Ninggerum • Nipsan • Nisa • Obokuitai • Onin • Onin Pijin [4] • Ormu • Orya • Papasena • Papuma • Pom • Puragi • Rasawa • Riantana • Roon • Samarokena • Saponi • Sauri • Sause • Saweru • Sawi • Seget • Sekar • Semimi • Sempan • Sentani • Serui-Laut • Sikaritai • Silimo • Skou • Sobei • Sowanda • Sowari • Suabo • Sunum • Tabla • Taikat • Tamagario • Tanahmerah • Tandia • Tangko • Tarpia • Tause • Tebi • Tefaro • Tehit • Tobati • Tofanma [5] • Towei • Trimuris • Tsaukambo • Tunggare • Una • Uruangnirin • Usku [5] • Viid • Vitou • Wabo • Waigeo • Walak • Wambon • Wandamen • Wanggom • Wano • Warembori • Wares • Waris • Waritai • Warkay-Bipim • Waropen • Wauyai • Woi • Wolai • Woria • Yahadian • Yale Kosarek • Yali Angguruk • Yali Ninia • Yali Lembah • Yaqay • Yarsun • Yaur • Yawa • Yei • Yelmek • Yeretuar • Yetfa • Yoke • Zorop

[1] Kreol • [2] Bahaso isyarat • [3] Bahaso isolat • [4] Bahaso Pidgin • [5] Indak diklasifikasikan
[a] juo dituturkan di Malaysia jo/ Brunei Darussalam. • [b] juo dituturkan di Timor Leste, Papua Nugini jo/ nagara-nagara Oseania lainnyo. *Italik*: Bahaso punah atau bahaso mati.

[*]**Catatan**: Kalimantan jo Papua di siko hanyo nan tamasuak dalam teritori Indonesia.

Didapek dari "https://min.wikipedia.org/w/index.php?title=Bahaso_Mandailing&oldid=2036473"

Laman ko tarakhia diubah pado 23.00, tanggal 1 Juli 2020.

Teks tasadio jo Lisensi Atribusi-BabagiSarupo Creative Commons; katantuan tambahan mungkin balaku. Caliak Katantuan Panggunoan untuak labiah jaleh.